

Ο ΝΟΥΜΑΣ

ΧΡΟΝΙΑ ΙΒ΄.

*

ΑΘΗΝΑ, ΣΑΒΑΤΟ, 10 ΤΟΥ ΟΚΤΩΒΡΗ 1914

*

ΑΡΙΘΜΟΣ 534

ΕΝΑΣ ΛΑΟΣ ΥΨΩΝΕΤΑΙ ΑΜΑ ΔΕΙΞΗ
ΠΩΣ ΔΕ ΦΟΒΑΤΑΙ ΤΗΝ ΑΛΗΘΕΙΑ

ΨΥΧΑΡΗΣ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Ν. ΓΙΑΝΝΙΟΣ. Ἡ ἡμερίδα «Λαός».
Ε. ΕΥΣΤΡΑΤΙΑΔΗΣ. Λόγια σὴν πείνῳ.
ΜΑΡΙΑ ΖΑΜΠΑ. Χυνόπορο.
ΘΕΑΤΡΟΦΙΛΟΣ. Θεατρικὲς πινακίδες.
Α. ΚΟΥΚΟΥΛΑΣ. Νέα βιβλία. — «Δελινὲς κουβέντες».
ΠΑΥΛΟΣ ΝΙΡΒΑΝΑΣ. Γιὰ κάτι ποὺ πρέπει νὰ διορθωθεῖ.
ΚΩΣΤΗΣ ΠΑΛΑΜΑΣ. Ἐπιτάφιος.
ΠΑΡΑΓΡΑΦΑΚΙΑ. — ΧΩΡΙΣ ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΟ.

ΕΠΙΤΑΦΙΟΣ (*)

Τοῦ νέου μου φίλου Νίκου Β. Φανδρίδη

Ἄγαπημένε, σ' ἔστειλε σ' ἐμένα
σεραφικὴ ἀνθοφόρα μὴ φροντίδα,
κ' εἴσουνα μέσ' στὰ κρῖα καὶ μέσ' στὰ ξένα,
σὰ μιὰ ξεστοκοπιὰ, σὰ μιὰ πατριδα.
Ἐλπιδοφόρο παλληγάρι, ὀϊμένα!
μακαριστὴ ἢ σιγμὴ ποὺ πρῶτα σέ εἶδα.

Ποῦ πάς, ἀγαπημένε; Σὲ προσμένει
γυρτὴ ἢ Μελέτη σὸ βαρὺ γραφεῖο,
καὶ ἡ μυστικὴ ψυχὴ μου ἢ διψασμένη
σὲ καρτερεῖ, σὰ μιᾶς θρησκείας νυμφίο.
Τὸ ἀηδόνι τὸ τραγοῦδι μου σωπαίνει,
Τὸ ρόδο σου γλωμίνει, τὸ βιβλίο.

Ἡ Σοφία σ' ἀνάνηρε, σὸ νοῦ σου
σταλάζοντας τὸ πάναγγο τὸ γάλα.
Μὲ τὸ λεβέντι Ἄπριλι τοῦ κορμιοῦ σου,
τῆς γνώσης τὴν ὀρθὴ πατώντας σκία,

(*) ΣΗΜ. ΤΟΥ «ΝΟΥΜΑ». Δημοσιεύθηκε στὴ «Νέα Ἑλλάδα» τῆς περασμένης Τρίτης (7. 10. 914).

Ὁ Νίκος Φανδρίδης, ποὺ τόσο γλήγορα μᾶς ἔφυγε, εἶταν ἕνας ἀπὸ τοὺς διαλεκτοὺς νέους ποὺ μόλις πρόφτασε νὰ δώσει δείγματα τῆς μελλούμενης σοβαρῆς ἐργασίας του. Στὸ «Νουμά», τὸ Θεριστὴ τοῦ 1910 (ἀριθ. 395 καὶ 396) εἶχε δημοσιεύσει μιὰ βαθυστόχαστη κριτικὴ μελέτη γιὰ τὸν Ἄγγλο ποιητὴ George Meredith.

σὸ πείσμα τοῦ σκληροῦ τοῦ ριζικοῦ σου
ἀνέβαινες ἀργὰ πρὸς τὰ μεγάλα.

Ὅπου βροντᾶ κα' ἀστράφτει ὁ Ψηλορείτης,
ὅπου στεφάνια ὁ σίχος χρυσοπλέκει
τῶν πολέμων, ἢ ψυχὴ τῆς μάννας Κρήτης;
δὲν εἶπε νὰ βαστάξης τὸ τουφέκι.
Τὰ νιάτα σου τὰ βλόγησε ὁ τεχνίτης
πλάστη; Λόγος ποὺ ἀπάνου ἀπ' ὅλα στέκει.

Μὰ μήτε ὁ Λόγος, μήτε καὶ ἡ Σοφία
τὸ νέο βλαστὸ καμάρι τους κρατήσαν,
τοῦ σειμοῦ καὶ τοῦ ὀλέθρου τὰ Στοιχεῖα
κυνηγητὲς τοῦ ὠραίου, σὲ πατήσαν.
Σὲ κλαῖνε τὰ κρῖνά σου τὰ βιβλία,
καὶ τὰ χαρτιά ποὺ οἱ σκέψεις σου τὰ ζήσαν.

Σὲ κλαίει τὸ σπῖτι σου, ἀδερφή, μητέρα,
οἱ λιγερές, οἱ ξένοι, οἱ ἀκριβοὶ σου,
τὰ σύγνεφα λευκὰ στὸν πρῶτον ἄερα,
στὰ πλατιά τοῦ μετώπου οἱ λογισμοὶ σου.
Τὸ παλάτι ποὺ πρόσμενα, ἐδῶ πέρα
πρὶν τὸ χύσις, γκρεμίστηκε μαζί σου.

Ἄγαπημένε, σ' ἔστειλε σ' ἐμένα
φροντίδα ἀγγελικὴ, κρυφὴ, ἀνθοφόρα,
σὲ ἀργοσάλευτα χεῖνια παγωμένα
παραμονὴ γιορτῆς, χαρούμενη ὦρα.
— Καὶ πάς μὲ τὰ πουλιά τὰ ποδιωγμένα
ἀπ' τὴ χυνοποριώτικη τὴν μύρα....

4. 10. 1914

ΚΩΣΤΗΣ ΠΑΛΑΜΑΣ

ΙΔΑΣ.— Ἡ θύμησις τῶν περασμένων μᾶς κάνει διαφορετικὸς ἀπὸ τοὺς προγόνους μας, τὸ μνημονικὸ εἶναι ἡ ἀρχὴ καὶ τὸ τέλος τοῦ ἀνθρωπισμοῦ, αὐτὸ φτιάκει τὴ συνείδηση, καὶ ἡ συνείδησις μᾶς ἀλλάζει ἔπειτα. Μὰ δὲ γεννᾷ ὁ ἀνθρωπος μὲ τὴ συνείδησις; Ἡ σπῖθα τῆς ζωῆς ἢ ἀρχικὴ ποὺ ἔλαβε ὅταν τὸν πλάσθηκε ἢ μάννα του καὶ τὸν ἐγέννησε, καίει καὶ φωτοβολεῖ μέσα του καὶ τὸν προσιάζει νὰ ἐξακολουθήσει τὸ δρόμο τῆς ζωῆς καὶ νὰ ξεχάσει τὰ περασμένα. Σημάδι τῆς ζωντανάδας του εἶναι καὶ ἡ ἀληθινοσύνη τῶν περασμένων. Ἔτσι δὲ γεννᾷ ὁ ἀνθρωπος γιὰ τὴν διαδέχεται τὴ συνείδησις ἢ λησιμονίαν καὶ ξαναγιώνει. Μὲ τὸ νὰ θυμᾶται καὶ νὰ ξεχνᾷ διαδοχικῶς. βασιτεῖται σὲ μιὰ λυγρὴ ἰσορροπία ποὺ τὸν γονιμοποιεῖ καὶ τὸν ἐτοιμάζει νὰ ποθήσει τὰ ἐρχόμενα καὶ νὰ τὰ δημιουργήσῃ.